

Posudek oponenta na diplomovou práci

Bicková, Eliška. *Tea Party v kontextu ideologické polarizace americké politiky*. UK FSV IMS KAS, Praha LS 2013/2014, 68 s.

Diplomová práce Elišky Bickové se zabývá aktuálním tématem americké domácí politiky. Přes zřejmý úpadek popularity Tea Party role tohoto hnutí ve vnitropolitickém vývoji Spojených států zdaleka není marginální. Autorka se snaží nabídnout objektivní pohled na tuto problematiku, což, jak zdůvodňuje v úvodu, se americké odborné i laické veřejnosti příliš nedaří. Zároveň chce autorka působení Tea Party zasadit do kontextu rostoucí ideologické vyhraněnosti Demokratické a Republikánské strany, která ve svém důsledku republikány oslabuje a také brání plynulému fungování státních institucí.

Autorka práce v úvodu poskytuje kvalitní přehled literatury, který dalším zájemcům o toto téma značně pomůže v orientaci. Nicméně je škoda, že autorka nepoužila (či nemohla použít) také novější publikaci vydanou v druhé polovině roku 2013 autorů Parkera a Barreta *Change They Can't Believe In: The Tea Party and Reactionary Politics in America*, která mimo jiné obsahuje mnoho užitečných průzkumů osvětlujících ideologii Tea Party.

Diplomová práce je členěna do tří částí. V první autorka provádí analýzu toho, co definuje hnutí Tea Party, přičemž zahrnuje různé sociální, demografické, geografické či ideologické ukazatele. Neopomíná zdůraznit skutečnost, že hnutí jako takové je poměrně nekoherentní a daří se jí neuchylovat se k zbytečné generalizaci, kvůli níž by se vytratil heterogenní charakter Tea Party důležitý pro její pochopení. Bicková zasazuje Tea Party také do historického kontextu, kdy jej srovnává především s podobně smýšlející *John Birch Society*. Tato skvělá historická analogie vypovídá o až paranoidní povaze radikálně pravicového disentu v USA, který vidí americký způsob života v zasetí rozsáhlé konspirace usilující o jeho zničení.

Autorka také například kritizuje známý mýtus, který Tea Party obviňuje z rasistických sklonů. Tea Party je známá jako v drtivé většině středostavovské bělošské hnutí a autorka neopomíná zmínit možné důvody slabého zastoupení černošských konzervativců či libertariánů. Zároveň zdůrazňuje, že rasistický podtext některých prohlášení Tea Party, směřovaných zejména na prezidenta Obamu, je spíše záležitostí zanedbatelné avšak hlasité menšiny. Dokazuje to na příkladu Hermana Caina, známého republikána afroamerického původu, kterému hnutí vyjádřilo silnou podporu.

Druhý úsek diplomové práce se zabývá ideologickou polarizací amerického politického života. Autorka věrohodně dokládá narůstající míru polarizace americké veřejnosti i politických kruhů. Konstatuje, že současný ideologický rozkol v Kongresu není zapříčiněn vstupem Tea Party na domácí politickou scénu, ale má své kořeny již v 90. letech 20. století a silnější tíhnutí k pravé a levé straně spektra se mezi republikány, respektive demokraty, zřetelně projevovalo již na přelomu 19. a 20. století. V dlouhodobé perspektivě amerických dějin je však intenzita dnešní polarizace bezprecedentní. Je ovšem škoda, že autorka hovoří pouze okrajově o asymetrii současné rostoucí ideologické vyhraněnosti.

kteřá je dokonce přímo zmíněna v jednom z výzkumů, které autorka ve své práci použila (s. 40).

Poslední kapitola pojednává o fungování Tea Party na půdě Kongresu, kam se členové hnutí dostali po volbách 2010. Bicková hovoří o rozdílném působení Tea Party v dolní a horní komoře Kongresu. Senátoři TP podle ní zastávají méně radikální pozici a jsou méně ochotni se zapojit do kongresového výboru Tea Party. Dává to do souvislosti s menšinovým postavením Republikánské strany na půdě Senátu oproti většině ve Sněmovně reprezentantů a také s jejich údajným přesvědčením o nutnosti zachovat *grassroots* charakter hnutí (s. 44). Dle mého názoru však autorka opomněla zmínit některé reálnější důvody tohoto chování. Například v případě Marca Rubia by se spíše než o obavu z narušení základních ideálů hnutí (s. 45) mohlo jednat o jeho ambice kandidovat v roce 2016 v prezidentských volbách. Silné napojení na radikály by tak Rubiovi mohlo uškodit tím, že by se od něj odklonila velká část umírněnějších voličů. Koneckonců Bicková sama v závěru zmiňuje rychle klesající oblibu Tea Party u americké veřejnosti.

Je zřejmé, že Eliška Bicková vložila do zpracování tohoto tématu velké úsilí. Její práce je napsána čtivě a srozumitelně. Rovněž neobsahuje žádné výraznější stylistické nedostatky až na občasné překlepy nebo nekonzistenci při psaní velkých písmen (např. americký j/Jih nebo k/Kongres) či nesprávné uvádění názvů některých institucí (např. Gallup místo Gallup). Dále autorka mohla uvádět vysvětlení některých anglických pojmů jako např. *grassroots* už při jejich prvním použití a ne až později, aby čtenář, který případně není obeznámen s jejich významem, se v pojmosloví orientoval hned od začátku. Nicméně výše řečené jsou pouze zanedbatelné nedostatky, které celkový dojem z práce nikterak nenarušují.

Na závěr bych rád zdůraznil, že se jedná o vynikající diplomovou práci, jež českému čtenáři osvětluje dopad hnutí Tea Party na vnitropolitické dění ve Spojených státech. **Doporučuji** k obhajobě a hodnotím **výborně**.

OTÁZKY:

- (1) Navrhuji, aby Eliška Bicková u obhajoby objasnila postoj Tea Party ke schválení významného navýšení rozpočtových výdajů, k němuž došlo v letošním lednu.
- (2) Autorka v práci označovala Tea Party jako o populistické hnutí. Co patří mezi nejdůležitější znaky populismu?

V Praze dne 30. 6. 2014

PhDr. Maxim Kucer
UK FSV IMS KAS